

ROTTERDAMSCHÉ COURANT.

MAANDAG 2 MAART.

Deze Courant behoort een **Bijvoegsel**, bevattende, behalve de Overlandpost aangebrachte berichten uit Batavia, verspreide buitenlandse nieuwstijdingen, handelsberichten, vergoelijken enz.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM doen te weten, dat is afgekondigd een **Resluit** betrekkelijk het be-
rijden van den Grindweg langs de Keijzerstraat op den Hoogen Zandt;
en dat dit besluit is opgenomen in het Gemeenteblad van Rotterdam
en ter Plaatselijke Secretarie verkrijgbaar, tegen betaling van drie centen.
Rotterdam den 28 Februarij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
De Secretaris, De Burgemeester.
STORM VAN 'S GRAVESANDE. J. F. HOFFMAN.

De onderstaande Militiens, welke aan de Loting voor de Ligtin-
der Nationale Militie van dezen jare moeten deel nemen, en aan de
door hen opgegeven woonplaatsen niet bekend zijn, worden bij deze
uitgenoodigd om, ter afhandeling hunner Lotingsbiljetten, zich dadelijk
aan te melden ter Gemeente-Secretarie alhier, afdeling Militaire
Zaken, als:

Bartholomeus Johannes Bens,	Johannes Jacobus Ekeles,
Hugo van Berkel,	Johannes Engels,
Johannes Hendrik Ludovicus Brants,	Arlo Willem van Es
Lodewijk Johannes Castelle,	en
Jacob Marinus Cleypool,	Leonardus Lotte.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 28 februarij.

Bij Koninklijke besluiten zijn benoemd tot controleur-
magazijnmeester der postzegels, de heer **J. C. A. Medenbach**,
tot dusverre commissie bij het Departement van Financien,
onder bepaling dat hij de laatstgemelde betrekking gelijk-
tijdig met die waartoe hij thans is benoemd zal blijven
bekleden, en tot auditeur bij den schuttersraad van het
Batavisch-militaire schutterij n.º 5 in de provincie Zeeland
J. Rottier, secretaris der gemeente Hulst; — en is aan
mr. **J. Heydanus**, op zijn verzoek, eervol ontslag ver-
leend als griffier bij het kantongeregte te Weesp en als
hoogheemraad van Amstelland.

Bij Koninklijk besluit is goedgevonden: 1º, op hun
verzoek eervol ontslag te verleenen aan den heer **C. Koster**,
uit zijne betrekking van waardschap van Dregterland
wegens Schellinkhout (prov. Noordholland); aan den heer
Jonkh. **J. F. L. Coenen**, uit zijne betrekking van heem-
raad in het collegie van de rivier de Eem (prov. Utrecht),
en aan den heer **P. J. Toxopeus**, uit zijne betrekking van
zijvest en dijkregter van het Oterdummer zijvest (prov.
Groningen), en 2º, te benoemen: in het dijk- en polder-
bestuur van Oijen (prov. Noordbrabant), tot dijkgraaf
den heer **J. Lagarde**, tot heemraad den heer **J. van Vugt**,
tot secretaris den heer **J. van den Boogaard** en tot penning-
meester den heer **W. C. van der Kaay**; in het dijk- en
polderbestuur van het Hooghemaal (prov. Noordbrabant),
tot president den heer **J. C. van Hoorn** en tot leden de
heeren **P. van Sonsbeek** en **J. van der Heyden**; tot buiten-
woon heemraad van het polderdistrict van Buren (prov.
Friesland) den heer **W. F. Ruyk**; tot dijkgraaf van het
polderdistrict Boemelerwaard beneden den Meidijk (prov.
Friesland) den heer **A. van Os**; tot heemraad in het
collegie van den Amstel en Nieuwer-Amstel (prov. Noord-
holland) den heer **J. W. Rueloffs Valk**; tot waardschap
van Dregterland wegens Schellinkhout (prov. Noord-
holland) den heer **G. Houter**, en tot waardschap van
Dregterland wegens Avenhorn (prov. Noordholland) den
heer **P. Spaans Cz.**

Bij Koninklijk besluit zijn verleend de volgende pen-
sioenen, als aan: **J. J. van de Poll**, ontvanger der in-
en uitgaande regten en accijnsen en entrep. te Utrecht,
f 4000; **W. Kistjes**, commies der 1ste klasse bij 's Rijks
belastingen te Avereest, f 323; **J. Bijnen**, landmeter der
1ste kl. van het kadastrer te Aalten, f 649; **M. Andree**,
idem te Zierikzee, f 383; **D. Middelbergh**, idem te
Zwolle, f 487; **H. F. Feringa**, idem te Groningen,
f 391; **M. Sijts**, idem 2de kl. te Almelo, f 307; **C. Emond**,
idem te Hilversum, f 336; **P. van der Linden**, idem te
Groningen, f 206; **K. Snoeken**, idem te Assen, f 175;
W. A. du Pon, wed. van **J. C. de Potter**, in leven
ontvanger der directe belastingen, in en uitgaande regten
en accijnsen te Hulst, f 960; **G. van Fenema**, wed. van
J. Buis, in leven commies der 2de kl. bij 's Rijks be-
lastingen te Wehl, f 284; **A. Rijwijk**, wed. van **J. C.**
P. Hoek, idem te Bergharen f 126; **S. T. Cook**, wed. van
J. L. A. Jacobse, in leven ontvanger der registratie voor
de burgerlijke acten, f 1905; **J. C. Malmberg**, wed. van
A. van Oort, in leven commies der 2de kl. bij 's Rijks
belastingen, f 193.

Reeds vroeg in den morgen wapperde in de hofstad
van de openbare en vele particuliere gebouwen Neêrlands
vlag, bij gelegenheid van den verjaardag van **Z. K. H.**
prins **Frederik** der Nederlanden. Door den heer **Koning**
werd bij afwisseling het klokkenspel bespeeld. Ten 12
ure was er receptie bij **Z. K. H.** en werd er aan de
leden van het Koninklijke Gezin een dejeuner aangeboden.
In de Maliebaan werd eene groote parade van het garni-
zoen gehouden. Des middags was er ten Hove groot
diner en gala, dat door de Koninklijke Familie en vele
genoodigden werd bijgewoond.

— Dezer dagen is door den Minister van Justitie aan
de Rijks-politie herinnerd, dat, na het herstel des vredes,
een minder streng toezigt op de vreemdelingen noodig
is, en dat het voornemen des Ministers is, dat de
vreemde reizigers niet zonder noodzakelijkheid worden
bemoetlijkt, maar met voorkomendheid behandeld
worden.

— De Minister van Marine heeft ter kennis van be-
langhebbenden gebracht, dat in het Goëreesche Zeegat
op 14 scheepslengte benoorden het vaarwater, nagenoeg
midden tusschen de 2de en 3de zwarte ton, in de
diente van 36 palmen, met gewoon laag water, gezon-
ken ligt het Nederlandsche driemaatschip **Gouverneur-
Generaal Rochussen**. Het bovendeck van het wrak is
met laag water zichtbaar, en zijn alleen de drie kale
masten nog aanwezig. Hetzelfde ligt op de volgende
peilingen en merken: de toren van Goedereede **Z. Z. O.**;
het westhoofd **W. t. Z.**; de westelijkste molen, bij
Oudorp, eene handspak-lengte beoosten het mastbaken.
De peilingen zijn volgens het miswijzend kompas.

— **Z. Exc.** de Minister van Oorlog heeft de chefs
der korpsen van het leger aangeschreven, dat ingevolge
Zr. Ms. besluit van den 3 februarij jl., n.º 123, de
militiens der ligting 1852 op den 15 mei aanstaande
uit de dienst zullen worden ontslagen. De militiens,
die ter vervanging van ontbrekende militiens der ligting
1852 zijn opgetreden, zullen mede op dien datum worden
ontslagen; terwijl zij, die gedurende hunnen diensttijd,
bij een regterlijk vonnis, tot detentie of correctionele
gevangenisstraf voor den tijd van één jaar en daarboven
zijn veroordeeld geweest, den tijd dier straf, te rekenen
van 15 mei 1857 zullen moeten overdiene.

— De Minister van Financien, geleet op het 1ste lid
der resolutie van den 11 oktober 1825, n.º 27, in ver-
band met het 3de lid van die van den 11 december 1827,
n.º 69, bepalende, dat bij verificatie van binnen- en
buitenlandsch gedistilleerd, ter plaatse van bestemming,
een verschil in sterkte van niet meer dan 2/10 van een
graad niet in aanmerking zal worden genomen, en dat
de partijen mitsdien overeenkomstig den inhoud van de
biljetten zullen worden beschouwd, wanneer het verschil,
hetzij in meerder, hetzij in minder, 2/10 van een graad niet
te boven gaat; overwegende, dat meer en meer blijkt, dat
de voormelde bepaling geene toepassing gedooft in het
geval van opslag van binnenlandsch gedistilleerd in publiek
entrepôt, heeft goedgevonden, de betrokken heeren
provinciale directeurs der directe belastingen, in- en
uitgaande regten en accijnsen aan te schrijven, om de
noodige orders te stellen, dat de voormelde bepaling
voortaan niet worde toegepast bij opslag van binnen-
landsch gedistilleerd in publiek entrepôt, en dat mitsdien
in dat geval, ten aanzien van het bevonden wordende
gehalte, op denzelfden voet worde gehandeld, als in het
algemeen ten aanzien van de geconstateerde hoeveelheid
bij het 2de lid der resolutie van den 11 oktober 1825,
n.º 27, is voorgeschreven.

— De Staatsraad, Commissaris des Konings in de
provincie Zuidholland, heeft ter kennis der belang-
hebbenden gebracht: 1º, dat de sluiting der jacht op water-
wild, opgenoemd in art. 17 der wet van den 6 maart
1852 (**Staatsblad** n.º 47), is bepaald op den 14 maart
aanstaande en mitsdien van af dat tijdstip de uitoefening
der jachtbedrijven, vermeld in art. 15 dier wet, litt. **d. f**
en **h**, wordt verboden; 2º, dat de uitoefening van het
weispel van kwartelen met steekgaren of vliegnet (art.
15 litt. **e**), wordt toegestaan van af den 1 mei eerstkomende
tot en met den 15 juli daaraanvolgende, met bepaling
dat het vliegnet in geen geval tot het tirasseren der
kwartels zal mogen worden gebruikt, en 3º, dat de vis-
cherij in de binnenwateren dezer provincie gesloten zal
zijn den 15 maart aanstaande tot en met den 15 mei daar-
aanvolgende, met uitzondering van het vissen op aal
en paling, hetgeen, voor zooveel vlieten, wateringen
en slooten betreft, niet anders dan met aalkorven zal
worden toegelaten.

— Gisteren heeft op het Raadhuis alhier de aanbesteding
plaats gehad van het metselen van twee vakken
kaaimuur, welk werk is aangenomen door den heer **W. A.**
van Santen, te dezer stede, voor de som van f 7200.

— De directie van den Koninklijken Franschen schouw-
burg alhier heeft met **mm. Falconi** eene overeenkomst
aangegaan tot het geven van twee voorstellingen, waarvan
de eerste maandag, 2 maart aanstaande, zal plaats hebben
en bestaan uit **les Huguenots**. **Mme Falconi** zal de rol
van **Valentina** vervullen. Met veel belangstelling wordt
de optreding dier beroemde zangeres te gemoet gezien.

Staten-Generaal.

De afdelingen van de Tweede Kamer zetten dagelijks
het onderzoek over aanhangige wetsontwerpen voort.

Volgens in omloop zijnde geruchten zou de Kamer
vóór Paschen geene openbare beraadslaging houden over
eenig aanhangig gewigtig wetsontwerp, en zou zij, na
den afloop van het onderzoek in de afdelingen en het
afdoen van eenige ontwerpen van minder belang, weldra
hare werkzaamheden tot na Paschen schorsen. In dien
tusschentijd zou de Regering gereed zijn met hare ant-
woorden nopens de voordrachten van wet, die nu het
onderwerp van overweging in de afdelingen uitmaken,
waarover de beraadslagingen alsdan achtereenvolgens kunnen
worden gehouden.

Bij eene Koninklijke boodschap van den 9 oktober 11,
is het ontwerp van wet tot regeling der zamenstelling
en bevoegdheid van den Raad van State, na reeds den
5 juni van dat jaar ingezonden, doch destijds, ten ge-
volge der sluiting van de Zitting, onbehandeld gebleven
te zijn, op nieuw, geheel onveranderd, der Tweede Kamer
aangeboden. Sedert heeft de overweging daarvan in de
afdeelingen plaats gehad, welke overweging tot de vol-
gende uitkomsten heeft geleid:

§ 1. Ofschoon men zich over de aanblijding van het
wetsvoorstel heeft verheugd, konden verscheiden leden
niet nalaten op te merken, dat de Regering veel te lang
heeft gedraald met het doen eener poging om het eerste
lid van art. 71 der Grondwet in het leven te toepen;
te meer gevoelden de bedoelde leden zich tot deze her-
innering genoopt, dat de gedane voordracht zich, naar
hunne schatting, niet voordoet als de vrucht van af-
roovende nasporing en gedachtenwisseling, daar het
het onderzoek van het wetsvoorstel op vrij was
is gestuit, terwijl men in de memorie van toelichting
in verre na niet al datgene gevonden heeft wat het oordeel
van de leden der Kamer over deze aangelegenheid kon
leiden en gemakkelijker maken, zoo ware het, bij de
mindere vastheid der begrippen hier te Lande over
den aard en werking van eenen Raad van State
in een constitutioneel Rijk, en daar van de verrij-
tingen van dien Raad bij ons zoo weinig naar buiten
is gebleken, niet overbodig geweest dat de Regering een
overzicht gaf van de stelsels, daaromtrent elders
gevolgd, en van de voor- en nadeelen, aan ieder stelsel
verknocht. Door eenige leden werd een gunstiger oordeel
over het wetsvoorstel en de daarbij behorende memorie
van toelichting uitgesproken; zij noemden het éne en
de andere met nog bewerkte stukken; ook die leden
echter moesten erkennen, dat de Regering bij dezen
haren arbeid telkens als halverwege is blijven staan en
zoo doende aan latere wetten of verordeningen heeft
overgelaten, wat in deze wet te huis behoort.

§ 2. Men besprak het verband tusschen den Raad
van State en dien van Ministers en vroeg: uit welk
oogpunt moet de overweging van een ontwerp van wet
of reglement van algemeen bestuur bij den Raad van
Ministers, in verband met het daarover door den Raad
van State uit te brengen advies, worden beschouwd;
waarin bestaat het onderscheid van karakter dier tweeërlei
overweging, en hoe verre waarborgt de eerste overwe-
ging de eenheid van beginsel in gevering en Staatsbe-
stuur, en in hoe verre maakt de behandeling der zaken
bij den Raad van Ministers het hooren of wederhooren
van den Raad van State overbodig? Algemeen werd
voorts de wensch geuit, mededeeling te ontvangen van
de reglementen, welke thans de inrigting en den werk-
kring van den Raad van Ministers, alsmede de wijze
van beraadslagen, bij dat collegie beheerschen. Een
enkel lid opperde ook het denkbeeld, om bij de wet
te bepalen, dat de president van het Ministerie van
regtswege ondervoorzitter van den Raad van State zij;
dat lid onderstelde namelijk het bestaan van een vasten
voorzitter van het Kabinet. Dit denkbeeld vond echter
in de afdeeling, waar het werd voorgedragen, bij de
overige leden geen bijval; de zelfstandigheid van den
Raad van State zou er zeker niet bij winnen, zoo dat
collegie onder de leiding van een van 's Konings Ministers
gesteld wierd.

§ 3. Men trad in beschouwingen over hetgene de Raad
van State volgens onze Staatsinstellingen wezen kan en
wezen moet; van drieërlei bevoegdheid van den Raad
was daarbij sprake, namelijk: 1º, de bevoegdheid als
bloot adviserend ligchaam; 2º, die tot het ontwerpen
van wetten en reglementen van algemeen bestuur of de
medewerking daartoe, en 3º, die tot het doen van uit-
spraak in geschillen van bestuur of, wil men, tot uit-
oefening van administratieve regtsmagt.

I. Art. 72 der Grondwet legt den Koning de verplichting
op om bij den Raad van State, behalve alle voorstellen,
door hem aan de Staten-Generaal te doen of door deze
aan hem gedaan, alle algemeene maatregelen van inwendig
bestuur van den Staat en van zijne kolonien en bezittingen
in de andere werelddelen ter overweging te brengen;
van zelf doet zich hier de vraag voor, wat die algemeene
maatregelen van inwendig bestuur zijn, en men was van
oordeel dat deze vraag bij het tegenwoordig ontwerp
opgelost had moeten worden. Daar de Grondwet in be-
paalde gevallen het hooren van den Raad van State ver-
plichtend maakt, werd in de tweede plaats gevraagd, welke
waarborg er bestaat, dat in die gevallen altijd het inwinnen
van het advies van dat Staatscollegie zal plaats hebben.
In de derde plaats werd gevraagd, of er niet gevallen
zijn waarin het bij herhaling hooren van den Raad ver-
plichtend moet worden gesteld, bij voorbeeld wanneer een
ontwerp bij de behandeling in de Tweede Kamer of in den
Raad van Ministers wijzigingen ondergaat. In de vierde
plaats nam men in overweging, in hoe verre het hooren
van den Raad te pas komt over zaken, betreffende het
bestuur der buitenlandsche betrekkingen van den Staat.
Nog een vijfde punt kwam in overweging, namelijk het
geven van openbaarheid aan de adviezen van den Raad,
en de meerderheid wilde een artikel in het wetsontwerp
opgenomen hebben, dat de mededeeling en openbaarmaking
der adviezen van den Raad toelaat, en alleen het maken
van uitzondering op dien regel mogelijk maakt.

II. In het toekennen van bevoegdheid omtrent het ontwerpen van wetten en reglementen van algemeen belang aan den Raad van State zagen sommige leden bezwaar, omdat zij die uitbreiding van werkkring niet wel konden overeenbrengen met de letter en den geest der Grondwet. De meerderheid vereenigde zich niet met deze beschouwing, daar de regeling der bevoegdheid van den Raad van State aan den gewonen wetgever is overgelaten, zoodat alleen het nut der zaak hier tot rigtsnoer moet strekken, en daar dit niet twijfelachtig is, blijft alleen de vraag over: op welke wijze en in welke mate kan en moet de Raad aan het opstellen van wetten en reglementen deel nemen? Bij het behandelen dier vraag waren er leden, die het gebiedend voorschrift in de tegenwoordige wet opgenomen wilden hebben: de Raad wordt belast met het opstellen der wetsvoorstellen, door den Koning aan de Staten-Generaal te doen; alsdan zou er alle uitzigt bestaan, dat uit den boezem van dat ligchaam wetsvoorstellen voortkwamen, die, wat vorm en samenstel betreft, den toets van een nauwgezet onderzoek volkomen konden doorstaan, wat thans het geval niet is nu de Ministers genoodzaakt zijn het ontwerpen der wetten geheel of grootendeels op te dragen aan de hoofden der afdelingen van hun Departement of andere ondergeschikte ambtenaren. Het denkbeeld der opdracht van het ontwerpen der wetten aan den Staatsraad in zijn geheel werd van de zijde der meerderheid met nadruk bestreden, daar, zal een wetsvoorstel aan al de vereischten voldoen, zal de daarin zoo noodige eenheid en gelijkvormigheid niet ontbreken, het dan uit eene en dezelfde pen behoort gevloeid te zijn; bovendien zou men tegen de uitdrukkelijke bepaling der Grondwet stuiten, terwijl zulks wijders tot vele moeilijkheden aanleiding zou geven, maar daarom behoefde nog geen afstand te worden gedaan van de hulp, in dat opzigt door de leden van den Raad van State te verlenen op de wijze bij de wet te bepalen, waarvoor het volstrekt noodzakelijk was, dat de Raad wierd verdeeld in sectien, aan bepaalde Departementen en algemeen bestuur verbonden.

— Het bestond verschil van gevoelen over het opdragen van de Raad van State van het doen van uitspraak in geschillen van bestuur of tot uitoefening van administratieve regtsmagt.

— Onderscheiden leden konden zich niet wel vereenigen met het gevoelen der Regering, dat de bepalingen, versiecht om de uitvoering van de artt. 42 en 47 der Grondwet te verzekeren, in de thans behandelde wet niet te huis behooren.

ROTTERDAM den 28 februarij.

Heden wordt alhier de zestigste verjaardag van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Aan het bureau van den burgerlijken stand alhier zijn gedurende de maand februarij 1857 ingeschreven als geboren 350, overleden 288, levenlooze kinderen 22 en gehuwd 55 paren, terwijl geene echtscheiding heeft plaats gehad.

— De weleerw. heer P. G. te Winkel, predikant te Bennebroek, heeft het beroep tot herder en leeraar bij de Nederduitsche Hervormde gemeente alhier aangenomen.

— Heden avond had alhier de feestelijke opening plaats van de nieuw gebouwde Gymnastie-school, van de Vereeniging voor Gymnastie- en Zwemscholen, aan den Schiedamschensingel.

Een tal van genoodigden was daarbij tegenwoordig, waaronder vele leden van het gemeentebestuur, de oudbestuurders en oprichters benevens vele leden en honoraire leden der vereeniging, de schoolopziener, leden der schoolen der geneeskundige commissie, van het bestuur der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, geneesheeren, leeraren aan het Gymnasium en onderwijzers van andere scholen, de ouders der leerlingen en vele anderen die door hunne tegenwoordigheid van hunne belangstelling deden blijken.

Bij monde van den heer H. van Rijkervorsel, voorzitter van het bestuur der Vereeniging, werden de genoodigden hartelijk welkom geheeten, onder het gejuich der leerlingen en het aanheffen der muziek.

In eene bondige rede werd daarop onder anderen door genoemden spreker gewezen op het nut der gymnastie, voor de gezondheid en de ontwikkeling van de krachten der jeugd, en de bevordering van de deelneming aan het onderwijs aan de vele tegenwoordigen aanbevolen.

De openbare les der leerlingen nam daarop een aanvang, en getuigde zoowel van de vorderingen der leerlingen als van de bekwaamheid en goede leiding en voorzigtigheid van den onderwijzer, den heer Meinhardt, die ten slotte door de leerlingen met een geschenk werd verrast, nadat hem reeds te voren een soortgelijk blijk van tevredenheid door het bestuur was ter hand gesteld.

De oefeningen van de heeren leden der Turnclub, waarmede deze les werd afgewisseld en die door allen met de meeste vlugheid en ervarenheid werden ten uitvoer gebragt, droegen niet weinig bij om de feestelijkheid te verhoogen, even als een marsch, die door de weeskinderen, leerlingen der school, onder het zingen van een lied werd uitgevoerd.

Het gebouw was smaakvol met vlaggen versierd en leverde met de bonte rijen der belangstellende toeschouwers op de gevulde tribune en verder zooveel mogelijk aangebragte zitplaatsen een treffend gezigt op.

Van harte wenschen wij dat de moeite en zorgen, door het bestuur aan deze inrigting ten koste gelegd, gewenschte vruchten mogen dragen, en eene zooveel mogelijk algemeene deelneming aan het nuttige onderrigt daarvan het bewijs zal mogen geven, waartoe voorzeker de goede inrigting van de nieuwe school, en niet minder de bijzonder lage prijs waarop de schoolgelden thans gesteld zijn, niet weinig zullen bijdragen.

— De *Kerkelijke Courant* meldt, dat in deze dagen de laatste hand werd gelegd aan de uitvoering eener hoogst belangrijke onderneming, vóór jaren reeds door de Synode ontworpen, die zij met groote zorg heeft aangelegd, waartoe zij niet dan na rijp beraad is overgegaan, en die, indien zij wel gelukken zal, aan de Hervormde Kerk in Nederland een rijk gewin belooft. Eene geldleening staat onder hare leden geopend te worden van f 2,000,000, tot doel hebbende de uitbreiding

der Evangeliebediening, door predikantsplaatsen in nieuwe gemeenten te vestigen, in bestaande gemeenten aan de gevestigde toe te voegen; door kandidaten tijdelijk aan de dienst van gemeenten te verbinden, en door catecheten te vormen en aan de predikanten ter zijde te stellen. Het getal aandeelen is 2000.

— Uit het bevoens vermelde twaalfstal van predikanten heeft de algemeene kerkeraad der Nederduitsch Hervormde gemeente te Leyden gisteren het volgende zestel geformeerd, alphabetisch gesteld: dd. J. F. L. Abresch, te Middelburg; E. Laurillard, th. dr., te Zandpoort; L. W. E. Rauwenhoff, th. dr., te Dordrecht; J. W. G. R. Schorpe, te Almelo; J. G. Schuuring, te Hoorn, en P. G. te Winkel, te Bennebroek.

Door de Doopsgezinde gemeente te Zijldijk is beroepen ds. P. Douwes Dekker, pred. aan den Helder, en door die te Aalsmeer ds. R. Bakker, pred. te Warga.

Ds. J. Koster, predikant te Winterswijk, heeft het beroep naar Garderen aangenomen. — Ds. G. A. Fijnvandraat, pred. te Lutten, heeft voor het beroep naar St. Jansga bedankt.

— Gisteren morgen heeft op de nieuwe sleepelling te Dordrecht de eerste opsleping met goeden uitslag plaats gehad van het barkschip *Anna en Helena*, van den heer P. Smits Fz., kapitein C. M. de Boer.

— In zijne dezer dagen gehouden vergaderingen heeft de Gemeenteraad van Leyden besloten, om in de besluiten van december 11, ten aanzien van de invoering eener nieuwe plaatselijke belasting op de brandstoffen (turf, steenkolen en hout), geene wijzigingen te brengen, maar is overgegaan tot de vaststelling der daartoe betrekkelijke verordeningen, waarbij het belangrijk beginsel is aangenomen om geheele vrijdom van die belasting toe te kennen aan de fabrieken, die bij het Rijk slechts gedeeltelijken vrijdom van accijns genieten. Een voorstel om vrijdom der belasting op het brandhout te verlenen voor de takkebossen, welke de broodbakkers en koffijbranders voor hun bedrijf gebruiken, is verworpen, maar daarentegen met eene groote meerderheid besloten, om de belasting op de boter niet in te voeren.

— De *Amsterdamsche Courant* meldt: „Als waarschuwing aan heeren kantoorbedienden en loopers vooral, moeten wij den handel opmerkzaam maken op alweder eene nieuwe industrie, dezer dagen hier in praktijk gebragt. De verschenen maar nimmer betaalde coupons der Amerikaansche bankactien a 100 dollars of f 250 zijn allen voorzien met de handteekening van een onzer geachtste handelshuizen. Al die coupons, als nimmer in circulatie geweest, zijn dus voor het oog zoo goed als nieuw, terwijl, even als bij de coupons van diverse spoorwegen, de plaats tot invulling in cijfers, van het dividend, is opengelaten, en de coupon verder, in vorm en druk, met vele anderen overeenkomt. Dezer dagen zijn er van die coupons in de wandeling gebragt, ingevuld met lage cijfers f 1.23½, maar ook van f 12.37½, ja zelfs tot f 22.50. Dit laatste bedrag is nog wel het voordeeligst van die speculatie, omdat de geheele obligatie, met de reeks der achterstallige coupons er bij, op dit oogenblik eene beurswaarde heeft van f 3.12½, zoodat op deze wijze een terrein is in exploitatie gebragt van nog al tamelijken omvang, want ieder stuk heeft niet minder dan elf onverschillen coupons, allen alzoovoor dezelfde bewerking vatbaar. Het gezag van de handteekening vooral, voorzeker aan niemand vreemd, is juist de grootste vrijpas van dit bedrog; men lette alzoovoor al op de coupons met de bedoelde signature.”

— Deze week werd door het Provinciaal Gerechtshof van Noordholland, onder het voorzitterschap van mr. J. M. van Maanen, behandeld de zaak van L. Rodewald, oud 30 jaren, geboren te Alfhausen in Hannover en wonende te Amsterdam, van beroep commissionair in effecten en te regt staande wegens: 1º, zeven valscheden in geschriften van koophandel, door het verzinnen van verbindtenissen en het namaken van handteekeningen, en 2º, van het des bewust gebruik maken van een aldus vervalscht geschrift van koophandel. Het Openbaar Ministerie werd in deze waargenomen door den advocaat-generaal mr. J. A. Jolles en de verdediging door mr. J. H. Verbeek. Van de 23 gedagvaarde getuigen zijn achtereenvolgens de onderscheidene verklaringen gehoord. De zitting, na een kwartier uur pauze, voortgezet zijnde, heeft het Openbaar Ministerie zijn requisitoir voorgedragen en toegelicht. Volgens diens meening is het ten duidelijkste gebleken, dat de bewuste valsche stukken niet alleen door den beschuldigde zijn vervaardigd (hetgeen hij trouwens bekend heeft), maar met de kennelijke bedoeling om ze te gebruiken en dat papier te verwisselen tegen gelden, hetgeen dit misdrijf doet vallen in de termen van valscheid in den zin der wet. Op grond alzoov, dat de beide in de acte van beschuldiging vermelde punten wettig en volledig zijn bewezen, werd tegen den beklagde geëischt schuldigverklaring aan de hem ten laste gelegde feiten, en dienvolgens veroordeeling tot een confinement in een tuchthuis voor den tijd van 12 jaren, acht geldboeten van f 50 elk, en in de kosten. De verdediger heeft hierop be-weerd, dat de vereischten tot het daarstellen van valscheid niet volkomen aanwezig zijn, en in al de handelingen des beklagden de *intention criminelle* ontbreekt; op deze en andere gronden concludeerde hij tot vrijspraak. Na korte repliek van het Ministerie, is de uitspraak bepaald op dingsdag 3 maart eerstkomende.

— De heer Paul van Vlissingen, te Amsterdam, heeft zijn plan tot de daarstelling van eene stoompaketaanvaart tusschen Nederland en de Oostindische bezittingen bekend gemaakt, en wel door openbaarmaking van zijn aan den Minister van Kolonien gerigten brief deswege. In dat stuk leest men, dat de ondernemer vijf schroefstoomschepen van 3000 tonnen grootte en 800 paardenkracht nominaal vermogen wil doen bouwen. Elk schip zal twee dekken hebben, en geheel comfortabel worden ingerigt voor passagiers der 1ste en 2de klasse. Voor de 1ste kl. zullen 65, voor de 2de 50 passagiersslaapplaatsen worden daargesteld, en behalve dien nog voor 20 kinderen en 12 bedienden. Ook zal elk schip 200 man militairen als passagiers kunnen innemen, behalve de officieren. Een schip zal 50 zeildagen of 2 kooldagen aan de Kaap de Goede Hoop hebben, dus de reis in 52 dagen afleggen. Als dagen van vertrek worden aangegeven: 1 jan., 1 febr., 1 maart, 1 april, 1 mei en den 2 juni; aankomst te Batavia, 21 febr., 24 maart, 21 april, 2 mei, 21 juni, enz. Na tien verblijfdagen te Batavia, kunnen de schepen weder vertrekken den 3 maart, 3

april, 1 mei, 1 juni en 1 juli, om in Nederland aankomen 24 april, 15 mei, 21 juni, 22 juli en 21 augustus.

— Gisteren zijn aan de Utrechtsche Hoogeschool de regten gepromoveerd de heer J. M. L. H. Clerck uit Limburg (dr. in de regten in België), na de openba verdediging van een proefschrift *Over het verleen van versterk*, en de heer G. J. van der Meer, van Raamsdonk met theses.

Voorts zijn *honoris causa* gepromoveerd: tot medicin en chirurgie doctor de heer G. Wassink, kolonel-ef chef der geneeskundige dienst in Nederlands Indië, en te chirurgie doctor de heer M. Polano, lector aan e klinische school te Rotterdam.

— In de zitting van de Arrondissements-Regtbank Utrecht, van eergisteren, is uitspraak gedaan in za *Kemink en Zoon*. De Regtbank heeft dr. H. H. Kemink schuldig verklaard aan de politie-overtreding, van m zijn weten te hebben medegewerkt tot verspreiding v een gedrukt geschrift, waarin de naam, beroep e woning van den schrijver of drukker niet was uitgedrukt, doch onder de omstandigheid van den drukker te hebben bekend gemaakt, en hem mitsdien bij verster veroordeeld tot eene boete van f 5, ten bate der gemeen Utrecht, en in de kosten van het regtsgebeente te zijnen aanzien gevallen. Tevens heeft de Regtbank verklaard, dat de schuld van N. D. Kemink, van h hem ten laste gelegde feit, niet is bewezen en he vrijgesproken, de kosten ten zijnen aanzien gevallen dragen door den Staat.

— Naarmen verneemt heeft het Engelsche Gouvernment aan W. A. Bouwens, gezagvoerder van den reddingkotter *Willem van Houten*, de gouden medaille en a elk zijner manschappen eene zilveren medaille toege wezen, wegens hun verdienstelijk en menscheleven gedrag bij de redding der equipage van de onlang gestrande schooner *New-Castle*, kap. Rhodes, terw voor die zelfde redding, van wege de Lords of th Committee of Privy Council for Trade, aan genoemde gezagvoerder eene gratificatie van f 5 en elk de equipage 2.10 £ is toegekend.

— Uit Vlissingen werd dezer dagen aan de *Amsterdamsche Courant* het volgende geschreven:

„Met betrekking tot de ongelukkige Maleijers, be schuldigd van poging tot oproer en begane brandstichting aan boord van het Nederl. koopvaardijship *Twenthe* met Zr. Ms. fregat PRINS ALEXANDER DER NEDERLANDEN van Madera gevatkelijk herwaarts gevoerd en gisteren per Lands vaartuig naar Rotterdam aan de Justitie uitgeleverd, verneemt men dat de rampzalige misdadigers zich aan boord uiterst zachtmoedig, vreedzaam en zeer geschikt hebben gedragen; dat zij ten hoogste gevoelig en dankbaar waren voor de menschelevende behandeling, die onze brave zeelieden hen deden ondervinden. De mandour of hun opperhoofd was door een pistoolkogel aan boord van het schip *Twenthe*, getroffen, en droeg die kogel nog in zijn ligchaam. Ervaren zeelieden, met de geaardheid der Javanen bekend, zijn niet vreemd van het denkbeeld, dat wellicht harde bejegening, hoon of mishandeling hen in dien staat van woede hebben gebragt, die hen tot zulk een ontzettend vergrip heeft doen besluiten.”

Thans leest men in hetzelfde dagblad den volgenden brief „Mijnheer de Redacteur!”

In uw blad van heden schrijft uw correspondent uit Vlissingen, dat wellicht harde bejegening, hoon of mishandeling der Maleijers van het schip *Twenthe* tot een in de jaarboeken der zeevaart bijkans ongehoord vergrip hebben opgezet. Ik wil en mag aan een regterlijk onderzoek niet vooruitloopen, maar als eerste stuurman aan boord der *Twenthe* gevoel ik mij evenwel verplicht te protesteren tegen de vermoedens, in bedoeld artikel geopperd. De Maleijers zijn met de meest mogelijke mensche lievendheid aan boord der *Twenthe* bejegend, en er is niets gebeurd wat eenigzins aanleiding had kunnen geven tot het ijselijke tooneel, waarvan ik een der ongelukkige getuigen ben geweest. Ik hoop dat weldra een onpartijdig geregeld onderzoek de waarheid van het gebeurde aan den dag zal brengen.

Amsterdam 21 februarij 1857. C. G. SOFF.

— Eergisteren had te Zalt-Bommel een vreeselijk ongeluk plaats. De eigenaar eener stoomzagerij, voor namelijk voor cigarenkisten, B. G. M. Klop genaamd, de machine willende naziën, had het ongeluk tusschen dezelve te geraken, waardoor hij deerlijk gekneusd werd en kort daarop den geest gaf.

— Uit Zutphen wordt gemeld dat aan den aanleg der nieuwe kolossale haven aldaar steeds met ijver wordt gearbeid, hetwelk bijzonder dezen winter vele ambachtlieden zeer te stade is gekomen, terwijl de stad daardoor aan de zuidzijde aanmerkelijke verandering ondergaat en eenige vestingwerken vervallen. — Tevens is dezer dagen door den Gemeenteraad het onderwerp der gazverlichting andermaal behandeld, terwijl men zich vleit ook deze zoo gewenschte verlichting te zullen bekomen.

— Meer en meer wordt in sommige streken van Overijssel het denkbeeld ter sprake gebragt, om het nieuwe kanaal van Zwolle naar Almelo te verlengen, of liever van Vriesenveen over Geesteren en Weerselo een zijtak daarvan daar te stellen en het daardoor in verbinding te brengen met den Dinkel. Door dit werk zouden Oldenzaal en Enschedé ook van een min kostbaren waterweg kunnen gebruik maken, die slechts op een half uur afstands van beide plaatsen zou bestaan en dien zij op 5 uren afstands moeten zoeken. Daarbij zou dit kanaal van verbazenden invloed kunnen zijn op de exploitatie der onuitputtelijke venen, die het doorsnijden zou op wel op kleine afstanden voorbijloopen. Voor eenige tijd zijn voor dit werk opmetingen door den ingenieur directeur der Overijsselsche Kanalisatie-maatschappij, den heer Stieljes te Zwolle, gedaan, welke uitkomsten zeer ten voordeele dezer onderneming moeten zijn, en alle zins de vraag bevestigend beantwoorden of die streken zonder al te zware, niet aan de onderneming geëventredigde kosten, voor verdere kanalisatie geschikt zijn.

— De waterhoogte te Arnhem was den 27 dezer 1.03 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 27 dezer 5 voet 6 duim Keulsch peil (5 voet 9 duim Rijnlandsch).

— Te Maagdenburg heeft zich eene commissie gevormd welke het oprigten van een gedenkteeke voor den veldslag bij Rosbach, den 5 november 1757 geleverd, te doel heeft. Dat gedenkteeke zou op het slagveld zelf opgerigt en daarnevens een huis gebouwd worden, i

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een onwaarschijnlijk geneesmiddel voor Waterzucht.

Mejufvrouw W. H., te Assen, oud 45 jaren, was sedert eenigen tijd zeer ongesteld en er vertoonden zich alle kenteekenen van Waterzucht. Haar Echtgenoot verontrustte zich deswege zeer en daar de ziekte zeer toenam, twijfelde hij sterk aan hare genezing. Daar alle aangewende middelen zonder gevolg bleven, gaf de Heer HUNTLEY eindelijk de Pillen van Holloway. Na drie weken tijds verbeterde haar toestand zeer en ruim eene maand later was zij geheel hersteld.

Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer J. M. VAN RENESSE, Depothouder te 's Gravenhage; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer J. STRAATHAN, te 's Hertogenbosch; alsmede in Holloway's Etablissement te Londen; 244, Strand, en te New-York, 80, Maiden-Lane.

DOOR HET VERMEERDERD DEBIET ZIJN DE OP NIEUW VERMINDERDE PRIJZEN NU DE VOLGENDE:

DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 1. 85, f 3. 00, f 6. 75, f 13. 50, f 20. 50.
POTJES ZALF.... - 0. 80, - 1. 85, - 3. 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. VAN DAM H. H. Zoon, H. W. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en B. C. D. HANEGRAAFF, te Rotterdam, zijn van meening, als last hebbende van

hunne Meesters, op Dingsdag den 3 Maart 1857, des middags ten 12 ure, in de Zaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, wijk 1, n.º 499, publiek te veilen:

N.º 1. Het Snelzeilend Nederlandsch gekopert en kopervast FREGATSCHIP

Prinsee Marianne,

laatst gevoerd door Kapitein F. RIETMEIJER, volgens Meetbrief lang 38 El 10 Duim, wijd 7 El 7 Duim, hol 5 El 45 Duim, en alzoo groot 652 Tonnen of 345 Lasten.

N.º 2. Het Snelzeilend Nederlandsch gekopert en kopervast BARKSCHIP

Neerlands Koning,

laatst gevoerd door Kapitein W. CALANDER, volgens Meetbrief lang 36 El, wijd 7 El 12 Duim, hol 5 El 27 Duim, en alzoo groot 600 Tonnen of 317 Lasten; met al derzelver Rondhout, Staand en Loopend Want, Geschut, Ankors, Kettingen, Touwen, Zeilen en verderen Inventaris, zoo als dezelve zijn liggende aan de Scheepstimmerwerf Rotterdam's Welvaren, aan den Hoogen Zeedijk te Rotterdam.

De voorschreven Schepen zijn inmiddels UIT DE HAND TE KOOP. Te bevragen bij bovengemelde Makelaars.

Openbare Vrijwillige Verkoop.

De Notaris H. S. VAN RIJSOORT, gevestigd te Charlois, is voornemens om op Zaterdag den 7 Maart 1857, des namiddags ten 3 ure, in het Gemeentehuis aldaar, te veilen, onmiddellijk daarna af te slaan en te verkoopen:

Een Kapitaal Rentgevend PAND, bestaande in Tien BENEDENWONINGEN met ZOLDERS, en alle verderen GEMAKKEN, hecht en sterk gebouwd, goed onderhouden en in des voorede jaren door aanbouw en vernieuwing veel verbeterd; voorts een om hetzelfde Pand uitgestrekt BRF, waarop een hecht en sterk GEBOUW, ingerigt tot Timmermanswinkel, mitsgaders eene ruime SCHUUR of BERGPLAATS, welk Pand en Gevelgen door deszelfs ruimte en voordeelige Stand uitmuntend in geschikt en verder kan worden ingerigt tot uitoefening van allerlei Neringen en Bedrijven, ook tot daarstelling eener Fabriek en meer andere Zaken, zijnde hetzelfde, buiten de verhuurde Arbeiderswoningen, sedert jaren gebezigt tot eene Timmermans-Affaire, Winkelhuis en Herberg, terwijl de nog nieuwe en ruime Timmermanswinkel ook zeer doelmatig tot andere Zaken kan worden ingerigt, en van de Schuur, met weinig kosten, goede Arbeiderswoningen kunnen worden gemaakt; alles staande en helegende te Charlois op eenen uiterst gunstigen stand van het Dorp aan den Kerksingel en den Hoogendijk, gekadastraerd sectie B, n.º 650-653 en 725, groot 12 Roeden 61 Ellen. Huurwaarde (zie Aanplakbiljet) bij elkander f 553. 40, in het jaar.

Te aanvaarden: de Timmermanswinkel en Schuur dadelijk, de Herberg en het Winkelhuis met Mei e. k. en de andere Woningen met Mei 1858. Grondlasten f 32. 57, Recognitie f 1. 59.

De Kooper kan, des verkiezende, een bij de Veileconditien te bepalen Kapitaal als Hypotheek gevestigd laten. Nader overzigt bij den Eigenaar A. BOUMAN, te Charlois, en ten Kantore van den Notaris.

Openbare Vrijwillige Verkoop.

De Notaris ABRAHAM VAN RIJCKEVORSEL, Zoon, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, die daartoe zijn gemagtigd door de Arrondissements-Rechtbank te Rotterdam, is voornemens op Woensdag den 18 Maart 1857, des namiddags ten 5 ure, in het Lokaal voor Openbare Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, te veilen en aan den hoogstbiedende, of eerststijgende te verkoopen:

Een hecht, sterk en wel gebouwd, zeer goed onderhouden en alleraangenaamst gesitueerd HUIS, met PAKHUIS en ERVE, voorzien van diverse Net behangen VERTREKKEN, twee KUKEN, ZOLDER en VLIERING, goede Kelder, KANTOOR en verderen OFFICES, staande en helegende aan de noordzijde van de Nieuwehaven, binnen de Stad Rotterdam, belend ten oosten met Mevrouw J. M. Bogaers, ten westen den Heer H. D. van Hoogstraaten, strekkende vóór van de Straat tot achter aan Mevrouw J. M. Bogaers voorn., vroeger in de Wijkverdeling bekend wijk M, n.º 248, en thans wijk 12, n.º 263, op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der gemeente Rotterdam voorkomende onder sectie N, n.º 364. Aangeslagen in de Grondbelasting oyer den jaer 1857 tegen f 136. 70. Verhuurd tot den 1 Mei 1858 tegen f 1200 in het jaar.

Voorschreven Pand zal kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der veiling, van des voormiddags ten elf tot des namiddags ten drie ure, mits voorzien zijnde van een Permissiebiljet, daartoe af te geven door voornoemden Notaris, ten wiens Kantore men zich tevens ter bekoming van verdere informatie kan vervoegen.

* GER. D. DUURING, A. C. DALEN, J. KOLFF en LEON. D. L. JACOBSON, Makelaars te Rotterdam, zullen, voor rekening van Assuradeuren, op Donderdag den 5 Maart 1857, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade, veilen:

300 balen St. Domingo KOFFIJ,

aangebragt van Aux-Cayes, per het Schip Franklyn, Kapitein Abbott, liggende Nieuwehaven, noordzijde, wijk 12, n.º 242, en aldaar daags voor en op den dag der veiling voor een ieder te zien.

Théâtre de Rotterdam.

Direction du Théâtre Royal Français de la Haye.
MERCREDI 4 MARS 1857:

LE PROPHÈTE,

Grand Opéra en 5 Actes, à Grand Spectacle par Mr. E. Scribe. Musique de Mr. G. Meyerbeer.
On commencera à 6½ heures.

Rotterdamsche Schouwburg,

onder directie van A. PETERS.

ZATURDAG 7 Maart 1857.

(N.º 19 van het Abonnement):

DE VREK, beroemd Bijspel in 5 bedrijven, naar het Fransch, door Molière (in eenige jaren niet vertoond). De Heer A. P. MORIN, Walter (als Gast). Gevolgd door: KAROLINA, of het Geldersche Landmeisje, Bijspel met Zang in één bedrijf, naar het Fransch, door M. G. Engelman. De Heer A. P. MORIN, Karel (als Gast).

* Bij VAN GOGH & ALDENZEE, te Rotterdam, is verschenen:

Verzameling van de 14 (veertien) afleveringen

VAN HET TIJDSCHRIFT:

LICHT, LIEFDE, LEVEN.

ONDER REDACTIE VAN

J. F. Blaauw, W. Francken, Az., S. Hoekstra, Bz., T. Modderman, Az., en C. W. van der Pot.

Jaarlyks verschijnen 6 Afleveringen van 4 a 5 vel druks.

Prijs f 3 per Jaargang.

AFZONDERLIJKE AFLEVERINGEN ZIJN NIET TE BEKOMEN.

In de verschenden Afleveringen komen voor de volgende Opstellen:

Van Ds. J. F. Blaauw. Het ware Leven, in vijf Brieven. — Gij zijt duur gekocht. Toespraak bij de Inzegening van nieuwe Leden. — Vijands-Liefde. Van Ds. W. Francken, Az. Geschiedk. Bijzonderheden omtrent eenige Ev. Gezangen. — De magt der Liefde. — Kunstmiskening, Kunstvergoding, Kunstwaardering. — De Bijbel in Rusland. — De Slavernij in Suriname. — Allerlei. — MARTHA en MARIA. Eene Ev. Karakterstudie. — Iets over HEINRICH HEINE. — De bekentenissen van AUGUSTINUS. — Een Juweel van J. VAN LODESTEYN. — Twee Knapen. Van Prof. S. Hoekstra, Bz. JEZUS CHRISTUS, de Regtvaardige, onze Voorspraak bij den Vader. — De natuurlijke mensch en de geestelijke Mensch. — De ware en de valsche Profeet, of de geest, die uit God is, en de Geest van den Antichrist. — Geloof en werken. — Gedachten over de vrijheid der Kinderen Gods. — Waarop bouwt de Christen de hoop zijner Zaligheid? — Waarom bij bekeering 's menschen vroegere zonden, bij afval 's menschen vroegere deugden niet gedacht worden bij God. — Het derde van de XII Artikelen des Geloofs. — De leer van Gods vrije genade. — „Den onbekenden God.” De strijd in het denken door Christus opgelost. Van Ds. T. Modderman, Az. De Huisgenooten des Geloofs. — Een woord van PAULUS aan Vrijzinnigen. — Het vertroosten van Bedroefden. Een gesprek. — De Verlossende kracht der Menschwording van Gods Zoon. — Eenvoudig Geloof. — Bladvulling. Van Ds. C. W. van der Pot. De Thermometer. — Drie twijfelingen. — Aanteekeningen op enkele woorden van JEZUS. — De gemeente, het lichaam van CHRISTUS. — Losse gedachten. — De gelijkenis van den Zaaier. Van Ds. H. G. J. van Boesburgh. Troostbrief. Van Prof. J. J. Prins. Iets over het 98ste der Ev. Gezangen. — Troostwoord, aan BORGER ontleend. — „Het is zaliger te geven dan te ontvangen.” — Gedachten over de Christ. zending, ontleend aan de Lijdensgeschiedenis van den Heer. Van Ds. A. Francken. Bij den dood van een kind. — Bij de begrafenis van een kind. — Lafenis. — De hoge

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. VAN DAM H. H. Zoon, H. W. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en B. C. D. HANEGRAAFF, te Rotterdam, zijn van meening, als last hebbende van hunnen Meester,

op Dingsdag den 17 Maart 1857, des middags ten 12 ure, in de Zaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, wijk 1, 499, publiek te veilen:

Het Snelzeilend Nederlandsch Gekopert en Kopervast

FREGATSCHIP

's GRAVENHAGE.

laatst gevoerd door C. J. Niack Blok, volgens Meetbrief lang 43 El 2 Duim, wijd 8 El 24 Duim, hol 5 El 82 Duim en alzoo groot 919 Tonnen of 485 Lasten, met al deszelfs nog aanwezig Rondhout, Staand en Loopend Want, Geschut, Ankors, Kettingen, Touwen, Zeilen en verderen Inventaris, zoo als hetzelfde is liggende aan het Nieuwe Diep, het Schip aan de Scheepstimmerwerf van de Heeren J. & S. LASTDRAGER, en de Inventaris, hetzij aan Boord of in het Pakhuis van den Heer J. SCHOUTEN, aldaar.

Schouwburg Concordia,

op de Kruiskade.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELSTEN.

Directie: BREEDE & VALOIS.

(Abonnement niet gangbaar.)

MAANDAG 2 MAART 1857.

ter Benefice van den Heer D. van Olfers. DE OUDE KORPORAAL, Tooneelspel in 4 bedrijven, met een Voorspel: HET BIVOUAC DER GARDE VAN NAPOLEON TE ULM, in 1 bedrijf, naar het Fransch van Dumas en Dennery, door W. Greebe. De Misc-en-Scène geregeld naar die van het Théâtre de la Porte St. Martin, te Parijs.

1ste bedrijf, de Vriend van den Generaal.

2de „ de Diefstal.

3de „ het vijfde Gebod.

4de „ de Herkenning.

5de „ Mina van Rantzberg.

Daarna: HET REEST DER AMBACHTSLIEDEN, Kluchtige Vaudeville in 1 bedrijf, naar het Hoogduitsch, door H. G. Kiehl.

AANVANG TEN HALF ZEVEN URE.

Entreprijs f 0. 00. Na 9 ure 50 Cents.

Plaatsen kunnen aan het Lokaal bepreken worden, a 10 Cents extra voor iedere plaats.

De Brochures van de Oude Korporaal zijn te bekomen bij de Boekhandelaars ALTMANN & VAN DER PALM. In de Zaal mag niet gerookt worden.

Te Rotterdam, bij ARRENBURG & VAN REYN.

Buitenland.

BATAVIA den 10 januarij.

(Per Overlandpost.)

Gedurende de maand oktober 11. is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 803,484: 100. De ontvangst over de tien eerste maanden van dit jaar bedraagt f 7,007,687: 100. Hieronder is echter begrepen: aan fictieve regten op Gouvernements-producten f 1,705,341: 76 en aan tegenbetaalde regten f 88,455: 104, zoodat de zuivere ontvangst belooft f 5,213,880: 40. Gedurende de tien eerste maanden van 1856 is meer ontvangen dan gedurende dat zelfde tijdvak in 1854 f 26,852: 12½ en minder dan in 1855 f 277,057: 27.

De stand der agio op de drie hoofdplaatsen van Java was op den 1 december 11. als volgt:

	BATAVIA.	SAMARANG.	SOERABAJA.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
Voor den Nederl. gulden	123	121	120
„ een 2½ guldenstuk	303	300	300
„ „ 3	360	—	—
„ „ gouden Willem	1260	1260	—
„ „ halven dito..	630	630	—
„ „ receptis ad f 1	119	119	119
„ „ gd. Sp. doubl.	5520	5490	—
„ „ Mexik. dito..	4920	4900	—
„ „ gd. dukaat (n.)	—	840	—
„ „ Spaans. mat..	350	342	—
„ „ Mexik. dollar	330	326	330
„ „ Sikka-ropy...	—	—	—
„ „ 5 frankstuk...	276	—	—

Den 11 december 11. heeft de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapitein *Prins*, deze reede verlaten, zich begevende over Muntok en Riouw, naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmail-pakketten. Het getal brieven, dit maal verzonden, was als volgt: per landmail via Marseille 3588, via Triëst 5296 en via Southampton 570 stuks en naar Singapore 1128, Banka 414, Palembang 559, Riouw 189 en Billiton 18, totaal 11762 stuks.

De stoomboot keerde den 21sten 11. alhier terug met de overlandmail-brieven uit Europa tot 10 november.

In den nacht van den 13 op den 14 december 11. is op noordkust van Bintang, nabij Soengie Sebong, totaal verongelukt het Nederlandsch barkschip *Mercurius*, gezagvoerder *H. R. J. Smith*. Dit vaartuig, komende van Amoy met 250 Chinese passagiers aan boord, was bestemd naar Singapore en Batavia. Van de bemanning is de 3de stuurman, van de passagiers zijn omstreeks 70 Chinezen verdronken. De gezagvoerder en de overige bemanning zijn den 16den daaropvolgende, van alles ontbloot, te Riouw aangekomen, alwaar door het bestuur de noodige maatregelen ter hunner verpleging zijn genomen en tevens het noodige is verricht om zooveel mogelijk nog van het wrak en de lading te doen redden, van welke poging de uitslag evenwel nog niet bekend is.

Nopens de krijgsvirrigtingen van Zr. Ms. stoomschip *CELEBES* op de Kapoeas rivier (westerafdeeling van Borneo) kan het volgende worden medegedeeld: In den vroegen morgen van den 8 november jl. vertrok Zr. Ms. stoomschip *CELEBES* van voor Pontianak naar de boven Kapoeas rivier. Aan boord waren geëmbarkoord de luit.-kol., waarn. resident ter westkust van Borneo, *Croese*, deszelfs adjudant de 1ste luit. *Kriesfeld*, de 2de luit. *Thieme*, een detachement van 25 Europeesche en 50 Inlandsche soldaten, benevens den ingenieur 3de kl. van den waterstaat, *van Raders*, Chinezen, loodsen en bedienden. Den 12 november, met zonsondergang, was men nog 3 mijlen van Sintang en op het punt, zoo als des avonds meestal geschiedde, om te gaan ankeren, toen een extrapost van Sintang, voor Pontianak, op zijde kwam. Deze bragt de tijding mede dat het fort te Sintang dien morgen ten 4½ ure door p. m. 2500 Dajaks en Maleijers, onder aanvoering van de Sintangsche pangerangs *Ratoe*, *Moeda*, *Koning* en *Anoen*, aangevallen was. Tot vier malen toe hadden zij den aanval op nieuw gewaagd, doch waren telkens met een groot verlies van dooden en gekwetsten teruggeslagen. Van onze zijde was een Inlandsch soldaat door een lillakogel gesneuveld; vele wapens en schilden werden buit gemaakt. Den zelfden dag, des avonds ten 11 ure, zoude de vijand nog een tweeden aanval op de benting beproeven. Men besloot om door te stoomen. Ten 9½ ure was de *CELEBES* voor de versterkte huizen aan den linkerover van de rivier genaderd; twee schoten met kartetsen werden in dezelve gedaan, een oogenblik daarna vielen mede twee schoten met kartetsen in de twee a drie scheepslengten hooger opgelegene huizen aan den rechterover. Gelijktijdig werden alle sloepen gestreken en de troepen aan den wal gebragt. Op den linkerover debarkeerden de 1ste luit. *Kriesfeld* met 35 soldaten, aan den rechterover de luitenant ter zee 2de kl. *Steffens*, met den 2den luitenant *Thieme* en 16 mariniers en matrozen. De *CELEBES* hield daarna tusschen de huizen op en neder. Op het roepen van den luit. *Kriesfeld*, dat zich in de huizen nog vele vijanden bevonden, werd de luit. ter zee 2de klasse, baron *van Heeckeren*, met nog 16 man ter zijner assistentie gezonden. Weldra was het nu eene generale vlugt geworden. Vier vijandelijke lijken werden op de plaats gevonden. De huizen werden daarna met veel moeite in brand gestoken en voor middernacht waren geheel Sintang en omstreken door eenen hevigen vuurgloed verlicht. Nadat

de gedebarkeerden, zonder eenig verlies geleden te hebben, weder aan boord gekomen waren, dreef de *CELEBES* tusschen de brandende gebouwen door terug naar hare eerste ankerplaats, bij het fort.

Den 13den gingen de geëmbarkoorde troepen in schaf-ting aan den wal over. Dien dag kwamen de nog overgebleven mantries, kooplieden en notabelen van Sintang, die niet gevlugt of met den vijand afgetrokken waren, bij den luitenant-kolonel, waarnemend resident, hunne opwachting maken. Daar de pannumbahan, die de handelingen zijner ooms niet had kunnen tegengaan, ook gevlugt was, werd er gedurende zijne absentie een tijdelijk bestuur aangesteld, en aan den kleinen man de verzekering gegeven, dat het Gouvernement hem niet voor het wangedrag zijner vorsten zoude doen boeten. De pannumbahan werd door afgewaardigden verzocht weder in zijn rijk terug te keeren. In den namiddag van dien dag deden al de gewapende sloepen van de *CELEBES* eene militaire verkenning op de rivier. Het gedeelte van de huizen, dat den vorigen avond door den harden regen niet geheel afgebrand was, werd op nieuw aangestoken. Twee ijzeren kanonnen, te slecht om mede te nemen, werden in de rivier geworpen.

Van de kruisboot n.º 28, die in den morgen van den 12den zulke goede diensten bewezen had, was een sampang met 7 man, in den nacht van den aanval op patrouille gezonden, vermist; weldra kreeg men de treurige tijding dat vier van de opvarenden door den vijand genomen en van kant gemaakt waren, en de drie overige zich door de vlugt hadden gered. Twee hunner lijken, waarvan een zonder hoofd, kwamen voorbij drijven, werden opgevischt en ter aarde besteld. Voortest geen aanval meer te vreezen zijnde, embarkeerde den 17 november een sergeant met 35 inlandsche soldaten en stoomde de *CELEBES* naar Salembouw. De komst van den stoomer boezemde langs den geheelen weg de goedgezinden vertrouwen en de kwaadgezinden schrik en vrees in. Pangeran *Mahomet* van Salembouw bood aan, om met zijne dajaks tegen de oproerige vorsten van Sintang te veld te trekken; deze uitnodiging werd door den luit. kolonel *Croese* voor het oogenblik van de hand gewezen. Om echter aan de inwoners van Sintang zijne goede verstandhouding met het Gouvernement te doen uitkomen, werden twee vorstelijke hoofden en 37 zijner dajaks met de *CELEBES* naar Sintang medegenomen, en in het fort gehuisvest. Den 21sten kwam de *CELEBES* te Sintang terug. De pannumbahan was inmiddels ook teruggekomen. Den volgenden dag kwam hij zijne opwachting bij den overste *Croese* maken. De oproerige pangerangs hadden in dien tijd de wijk naar de boven Melawie genomen, de meeste dajaks hadden hen verlaten, hun grootste aanhang was verbroken. Te Sintang werden van het fort en de kruisboot afgegeven een mortier van 13 duim met toebehooren, 32 granaten a 13 duim, 50 handgranaten a 7 duim, 20 kartetsen a 6 pond en 50 kartetsen a 1 pond. Den 25 november werd de terugreis naar Pontianak begonnen.

LONDEN den 27 februarij.

Aangaande het gisteren in de beide Wergevende Huizen behandelde wordt nog het volgende medegedeeld:

In het Hoogerhuis vroeg en verwierf lord *Campbell* verlof tot het benoemen eener commissie, om te onderzoeken of het bestaand privilege tot openbaarmaking van de verslagen der verrigtingen van de Geregtschoven ook, zonder gevaar, onvoorwaardelijk tot die der verrigtingen van de beide Parlementshuizen en van sommige andere vergaderingen kan worden uitgestrekt. Het doel van dit voorstel is de bescherming van bijzondere personen tegen de openbaarmaking van sommige stukken van lasterlijken aard. — Daarna nam graaf *Carnarvon* het woord. Na de gevoerde debatten achtte hij het uiterst moeilijk eenig nieuw licht over de zaak der geschillen met China te verspreiden. De voorgelegde stukken stelden het, zijns oordeels, buiten twijfel dat de *Arrow* een Chineesch vaartuig was, weshalve alles wat de Engelsche autoriteiten te dier zake verricht hebben onwettig en de handelwijze van sir *J. Bowring* niet te regtvaardigen is. Hij besloot met het verdragen der beraadslagingen over deze zaak voor te stellen. Maar, nadat nog verscheiden andere leden het woord gevoerd en lord *Ellenborough*, lord *Saint Lennard* en de Bisschop van Oxford zich ten deze insgeijks tegen de Regering verklaard hadden, is tot de stemming overgegaan, bij welke het bekende voorstel van graaf *Derby* met de meerderheid van 36 stemmen, namelijk met 146 tegen 110 stemmen, verworpen werd.

In antwoord op eene hem gedane vraag zeide de heer *Lowe* in het Lagerhuis dat het bestuur der in- en uitgaande regten voldoende gezag bezat om den invoer van door besmettelijke ziekten aangetast vee te beletten, waarna de heer *Stafford* zijn voornemen te kennen gaf om de aandacht van het Huis op de in andere Landen heerschende veeziekte te vestigen. — Door den Kanselier der schatkist werd gezegd dat hij zijn voorstel wegens het regt op de thee eerst na de beslissing van het Huis over de inkomstenbelasting doen zal. — Vervolgens deed de heer *Cobden* deze motie: „Dit Huis heeft met leedwezen het geschil vernomen, dat tusschen de Engelsche en Chinese autoriteiten op de rivier van Canton gerezen is, en, zonder er zijne meening over te uiten in hoe ver de Chinese Regering Engeland aanleiding kan gegeven hebben om zich over het niet vervullen van het verdrag van 1842 te beklagen, is dit Huis van oordeel dat de stukken welke daaraan zijn medegedeeld geene voldoende oorzaken voor de hevige maatregelen opleveren, tot welke men te Canton ter zake van de *Arrow* de toevlugt heeft genomen, en dat eene speciale commissie benoemd moet worden, om een onderzoek naar den staat onzer handelsbetrekkingen met China in te stellen.” In de uitvoerige rede, die tot opheldering van zijn voorstel strekte, betuigde de heer *Cobden* door geene vijandige gevoelens tegen iemand hoegenaamd beziel te zijn. De heer *J. Bowring* was een zijner bijzondere vrienden, maar hij betreunde het

diep dat de Regering vijandelijke handelingen in China had aangevangen. Dat Land behoorde niet als bij uitzondering, maar met gelijke onderscheiding als Frankrijk, Noord-Amerika en andere aanzienlijke Staten behandeld te worden. Hij was het eens met het door lord *Lyndhurst* in het Hoogerhuis gezegde, dat het gedrag van den consul *Parkes* eene lijnrechte schending der internationale wet geweest is. Blijkens een bij hem aanwezigen brief van een voormalig ambtenaar te Whampoa, wordt in de Chinese wateren dikwijls een onwettig gebruik van de Engelsche vlag gemaakt, om den sluikhandel te dekken, en, hoe dit zijn moge, de Keizerlijke Commissaris was, naar de meening des sprekers, in zijn regt, toen hij in eene zijner dépêches zeide dat het koopen van Engelsche licenten door een Chineesch vaartuig het niet in een Engelsch vaartuig herscheppen kan.

De heer *Cobden* beweerde verder hoe uit de overgelegde stukken bleek dat de consul *Parkes* den gouverneur *Tah* zeer onbeleefd en deze hem, daarentegen, zeer hoffelijk behandeld heeft, zoodat alles de blijken draagt dat de consul twist heeft willen zoeken. Ook den spreker kwam het voor dat men de toevlugt niet tot daden van geweld had moeten nemen, om de uitvoering van een onuitvoerbaar verdrag af te dwingen. Sir *J. Bowring* heeft, zeide hij, buiten zijne instructien gehandeld en is die op eene wijze te buiten gegaan welke ons met andere Natien in twist kan brengen. En welk einddoel beoogt men toch? Een gedeelte der muren van Canton is vernield, om een Gouverneur tot onderwerping te brengen, maar die Gouverneur heeft zich niet onderworpen, zelfs toen men naderhand een gedeelte der stad zelfde plat schoot. Wat zal men nu doen? Wel had hij in de *Friend of China* gelezen dat sir *J. Bowring* China aan het Engelsch gebied hechten wil, zoo als Ierland vroeger aan Groot-Brittannië gehecht is, maar kan er iets meer ongerijmds en onuitvoerbaars worden uitgedacht? Zouden andere Mogendheden zulke toelaten, zou een Rijk van driehonderd miljoenen zielen, waar zooveel beschaving zetelt, waar de redekunst vóór *Aristoteles* en de zedekunde vóór *Socrates* geleerd werd, dat de meest nijvere bevolking van het Oosten bevat, zich onder het juk laten brengen? Het Huis moest beslissen of zoodanig Volk de belangstelling, of liever de regtvaardigheid van een Engelsch Parlement waardig was. Hij stelde het grootste vertrouwen in het gevoel voor billijkheid van het Huis.

De heer *Labouchere* vatte tegen den heer *Cobden* de partij der Regering, van sir *J. Bowring* en van de overige Engelsche autoriteiten te Canton op en wederlegde het gesprokene op verschillende punten. Op zijne beurt werd hij onder anderen door lord *J. Russell* wederlegd, die, in den loop zijner rede, de vrees uitte dat, naar aanleiding van het gebeurde, eene binnenlandsche omwenteling in China zal uitbarsten, en de havens van dat Rijk voor den Engelschen handel gesloten zullen worden, hetwelk onafzienbare nadeelen na zich slepen zou.

Nadat, ten gevolge eener opmerking van den heer *Gibson*, de motie van den heer *Cobden* in twee deelen gesplitst was, zijn de verdere discussien verdaagd en ging het Huis uiteen.

De stoombootmaatschappij voor het Oosten en het Spaansch en Portugeesch Schiereiland heeft door de dagbladen bekend gemaakt dat een harer schepen, de *Madrid*, hetwelk de brieven overbragt die den 17 dezer van Lissabon zijn afgezonden, den 20 dezer, aan den ingang der haven van Vigo, op eene rots gestooten is. Alles wat zich aan boord bevond is gered.

Gisteren is het stoomschip *Alpi*, dat New-York den 14 dezer verliet, te Liverpool gearriveerd. Het Congres heeft eene commissie benoemd om den nieuwen President en den nieuwen Vicepresident officieel kennis van hunne verkiezing te geven, en eene andere om de noodige schikkingen voor de installatie dier hooge Staatsambtenaren te beramen. — Door den Gouverneur Generaal van Canada is eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij het provinciaal Parlement tegen den 26 februarij te Toronto werd bijeengeroepen. — Te New York waren voor de goudvelding gunstige berichten uit Californië tot 20 januarij, alsmede voor ongeveer 700,000 dollars in goud ontvangen. — Brieven uit Nicaragua verzekeren dat de generaal *Walker* zich, met 1200 goed gewapende en van alles voorzien manschappen, te San Josse bevond.

De voornaamste handelshuizen te Singapore hebben bij den voorzitter van het bureau van de Indische zaken een protest tegen het plan ingediend, dat aan den Wetgevenden Raad van Indië wordt toegeschreven, om een tonnegeld te heffen van de schepen welke die haven bezoeken. Men weet dat Singapore, hetwelk een dertigtal jaren geleden nog niets meer dan een arm Indisch vlek was, zich met groote snelheid tot den rang van eene der voornaamste Aziatische handelsplaatsen verheven heeft. Het bevat thans ruim 30,000 inwoners, en zijn handel wordt, volgens de laatste officiële staten, op tien miljoen ponden sterling geschat. Deze in de handels-geschiedenis voorbeeldeloos snelle bloei heeft Singapore daaraan te danken dat het eene vrijhaven is. En nu zou het tonnegeld hetwelk de directeurs der Oostindische Compagnie heffen willen naarwielijks £ 8000 bedragen, weshalve het zeer verkeerd voorkomt de handelswelvaart van een zoo voornaam middelpunt des koophandels aan zoo betrekkelijk geringe inkomsten op te offeren.

Een uit Macao ontvangen brief van 10 januarij, met de laatste mail uit Indië aangebragt, vermeldt een feit, dat, bijaldien het zich bevestigt, den reeds zoo bezwarenden toestand der Engelschen in China nog veel kan verergeren, en ook op den handel der overige Europeesche Volken met dat Rijk den noodlottigsten invloed uitoefenen. Het berigt geldt niets minder dan dat het Hof van Peking de vijf voor de Europeanen geopende havens in staat van blokkade verklaard zou hebben, waarin de dweepzieke bevolking en de hebzuchtige mandarijnen aanleiding zouden kunnen vinden om de bezittingen en personen der in die havens gevestigde vreemdelingen, welke in die verafgelegene plaatsen door

